

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU
POSTUPAKA JAVNE NABAVE
Zagreb, Koturaška 43/IV

KLASA: UP/II-034-02/17-01/914
URBROJ: 354-01/18-7
Zagreb, 6. veljače 2018.

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave, u vijeću sastavljenom od članova: Anđelka Rukelja, zamjenika predsjednika te Darie Duždević i Alice Brandt, članica, postupajući po žalbi žalitelja Came Adriatic d.o.o. Kastav, OIB: 81685605867, zastupan po opunomoćeniku Frani Dobroviću, odvjetniku iz Rijeke, na dokumentaciju o nabavi u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2017/S 0F2-0026288, predmeta nabave: dobava i implementacija sustava naplate te automatskih blagajni na lokaciji Kantrida, naručitelja Rijeka plus d.o.o. Rijeka, OIB: 83938812619, na temelju članka 3. Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave („Narodne novine“, broj 18/13., 127/13. i 74/14.), te članka 398. i članka 425. Zakona o javnoj nabavi („Narodne novine“, broj 120/16.; dalje: ZJN 2016) donosi sljedeće

R J E Š E N J E

1. Poništavaju se točke 4.2.1. i 4.2.2. dokumentacije o nabavi u otvorenom postupku javne nabave broj objave: 2017/S 0F2-0026288, predmeta nabave: dobava i implementacija sustava naplate te automatskih blagajni na lokaciji Kantrida, naručitelja Rijeka plus d.o.o. Rijeka.
2. Nalaže se naručitelju, Rijeka plus d.o.o. Rijeka, da u roku od 8 dana od dana javne objave rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave naknadi žalitelju, Came Adriatic d.o.o. Kastav, troškove žalbenog postupka, u iznosu od 5.781,25 kuna, dok se u preostalom dijelu zahtjev žalitelja odbija kao neosnovan.

O b r a z l o ž e n j e

Naručitelj Rijeka plus d.o.o. Rijeka objavio je 14. prosinca 2017. godine u Elektroničkom oglasniku javne nabave poziv na nadmetanje s dokumentacijom o nabavi u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2017/S 0F2-0026288, predmeta nabave: dobava i implementacija sustava naplate te automatskih blagajni na lokaciji Kantrida. Kriterij odabira je ekonomski najpovoljnija ponuda sa relativnim ponderima cijene (60%), roka isporuke (20%), jamstvenog roka (5%) te traženog iskustva stručnjaka (15%).

Na sadržaj dokumentacije o nabavi žalbu je 22. prosinca 2017. godine Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave izjavio i naručitelju u roku za žalbu dostavio žalitelj Came Adriatic d.o.o. Kastav, zastupan po opunomoćeniku Frani Dobroviću, odvjetniku iz Rijeke. Žalitelj u žalbi, u bitnom, osporava zakonitost dijela dokumentacije o nabavi, žalbenim zahtjevom predlaže poništiti dio dokumentacije o nabavi koji je zahvaćen

nezakonitošću te zahtijeva naknadu troškova žalbenog postupka, u ukupnom iznosu od 28.343,75 kuna. Žalitelj je žalbu uredio podneskom zaprimljenim kod ovog državnog tijela dana 8. siječnja 2018. godine.

U odgovoru na žalbu naručitelj, u bitnom, osporava navode žalitelja te predlaže odbiti žalbu kao neosnovanu.

U tijeku postupka pred ovim tijelom izvedeni su dokazi pregledom i analizom dostavljenog dokaznog materijala, koji se sastoji od obavijesti o nadmetanju, dokumentacije o nabavi te drugih dokaza.

Žalba je dopuštena, uredna, pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe.

Žalba je osnovana.

Žalitelj navodi da je uvjet ekonomske i financijske sposobnosti u dijelu propisanom u točkama 4.2.1. i 4.2.2. dokumentacije o nabavi određen suviše strogo, protivno načelima javne nabave iz članka 4. ZJN 2016, posebno načelu učinkovite tržišne utakmice, zabrane diskriminacije i razmjernosti. Navodi da je naručitelj postavljanjem uvjeta iz točke 4.2.1. dokumentacije o nabavi, glede visine ukupnog godišnjeg prometa, povrijedio odredbu članka 258. stavka 2. ZJN 2016.

Nadalje, što se tiče uvjeta iz točke 4.2.2. dokumentacije o nabavi, nije jasno niti to proizlazi iz suviše jezgrovitog i nedovoljnog obrazloženja, iz kojeg bi razloga gospodarski subjekt da bi bio sposoban izvršiti zaključeni ugovor unatrag tri godine morao poslovati sa dobiti, odnosno da unatrag tri godine ne bi smio imati iskazan gubitak. Navodi da uvjet financijske i ekonomske sposobnosti ne bi smio biti pretjeran odnosno nerazmjernan u odnosu na predmet i visinu vrijednosti nabave, kao što je to u konkretnom slučaju u kojem su postavljeni uvjeti diskriminirajući i nezakoniti. U prilog ovome žalitelj ističe da je subjekt koji je relativno novi na tržištu Republike Hrvatske te koji zbog nedovoljno dugog vremena poslovanja i znatnih početnih kapitalnih ulaganja u vlastito poslovanje i razvoj ne može zadovoljiti uvjet iz točke 4.2.2. dokumentacije o nabavi. Ističe da je osnovan 2012. godine te unatrag dvije posljednje godine posluje s prometom većim od 20.000.000,00 kuna, međutim, za 2014. godinu ima iskazan gubitak isključivo i jedino iz razloga povećanih troškova i investicija u prvim godinama poslovanja, a zbog toga ne može biti jedan od ponuditelja zbog tako propisane sporne odredbe. Navodi da je u odnosu na parking sustave, samo u tom dijelu ostvario promet u iznosu i do 3.000.000,00 kuna, dakle, i tri puta veći od vrijednosti zatražene nabavom.

Provjeravajući osnovanost žalbenog navoda utvrđeno je da je naručitelj u točki 4.2. dokumentacije o nabavi, „Uvjeti ekonomske i financijske sposobnosti“, propisao da javni naručitelj u ovoj dokumentaciji određuje uvjete ekonomske i financijske sposobnosti kojima se osigurava da gospodarski subjekt ima kvalitetnu predmetnu sposobnost potrebnu za izvršenje ugovora o javnoj nabavi, s obzirom na važnost predmeta nabave za naručitelja, odnosno funkcioniranje sustava naplate u Garažno parkirnom objektu grada Rijeke.

Točkom 4.2.1. propisano je da naručitelj traži podatak o ukupnom prometu, i to za svaku od posljednje tri dostupne financijske godine koje prethode (2017.) godini u kojoj je započeo postupak nabave, ovisno o datumu osnivanja ili početka obavljanja djelatnosti gospodarskog subjekta, ako je informacija o ovim prometima dostupna. Gospodarski subjekt mora dokazati da je njegov ukupni godišnji promet za razdoblje od posljednje tri dostupne financijske godine (2014., 2015. i 2016.) najmanje u visini 7.000.000,00 kuna, čime gospodarski subjekt dokazuje financijsku sposobnost obavljanja poslova.

Točkom 4.2.2. propisano je da gospodarski subjekt bilancom, računom dobiti i gubitka odnosno odgovarajućim financijskim izvještajem ovjerenim od bankarske ili financijske institucije, ako je njihovo objavljivanje propisano u državi sjedišta gospodarskog subjekta u posljednje tri poslovne godine (2014., 2015. i 2016.), dokazuje da nije imao iskazan gubitak u posljednje tri godine.

U točki 4.2. dokumentacije o nabavi naručitelj je obrazložio tražene uvjete ekonomske i financijske sposobnosti kako slijedi: „Traženim dokazima financijske sposobnosti, gospodarski subjekt dokazuje da ima stabilno financijsko poslovanje na način da ne može dovesti u pitanje izvršenje ugovornih obveza. Financijski problemi mogu prouzročiti kod ponuditelja nemogućnost izvršenja obveza iz ugovora, što naručitelju povećava rizik mogućnosti nastanka financijske štete s obzirom da se radi o Garažno parkirnom objektu koji je od velike važnosti za građane jer opslužuje veliki broj korisnika na dnevnoj bazi sve dane u tjednu odnosno sve dane u godini.“

Prema odredbi članka 256. stavak 1. točka 2. ZJN 2016, kriteriji za odabir gospodarskog subjekta u postupku javne nabave mogu se odnositi na ekonomsku i financijsku sposobnost, dok je stavkom 4. tog članka propisano da svi uvjeti sposobnosti moraju biti vezani uz predmet nabave i razmjerni predmetu nabave, odnosno grupi predmeta nabave ako je predmet podijeljen na grupe.

Nadalje, člankom 258. stavkom 1. ZJN 2016 propisano je da javni naručitelj može odrediti uvjete ekonomske i financijske sposobnosti kojima se osigurava da gospodarski subjekti imaju ekonomsku i financijsku sposobnost potrebnu za izvršenje ugovora o javnoj nabavi, a osobito zahtijevati da gospodarski subjekt: 1. ima određeni minimalni godišnji promet, uključujući određeni minimalni promet u području koje je obuhvaćeno predmetom nabave, 2. dostavi informacije o svojim godišnjim financijskim izvješćima koje pokazuju omjer npr. između imovine i obveza te 3. posjeduje odgovarajuću razinu osiguranja od rizika odgovornosti iz djelatnosti. Stavkom 2. tog članka propisano je da minimalni godišnji promet iz stavka 1. točke 1. ovoga članka ne smije prelaziti dvostruku vrijednost procijenjene vrijednosti nabave, osim u opravdanim slučajevima poput onih vezanih uz posebne rizike koji su povezani s prirodom radova, usluga ili robe, koje javni naručitelj mora obrazložiti u dokumentaciji o nabavi i u izvješću o postupku javne nabave.

Ocjena je ovog državnog tijela da je naručitelj propisivanjem uvjeta iz točke 4.2.1. dokumentacije o nabavi, kojim traži da gospodarski subjekt ima ukupni godišnji promet u razdoblju posljednje tri dostupne financijske godine najmanje u visini 7.000.000,00 kuna, postupio protivno odredbama članka 258. stavka 2. ZJN 2016 prema kojima se može tražiti minimalni godišnji promet u visini maksimalno dvostruke vrijednosti procijenjene vrijednosti nabave, uzevši u obzir da je procijenjena vrijednost nabave u ovom postupku javne nabave 830.000,00 kuna. Također, ocjenjuje se da obrazloženjem iz točke 4.2. dokumentacije o nabavi naručitelj nije dokazao da su ispunjene pretpostavke za primjenu iznimke iz članka 258. stavka 2. ZJN 2016 prema kojoj bi mogao tražiti godišnji promet preko postavljene granice od dvostruke vrijednosti procijenjene vrijednosti nabave. Naručitelj u bitnom obrazlaže svoj zahtjev glede visine godišnjeg prometa time što eventualni financijski problemi ponuditelja mogu prouzročiti nemogućnost izvršenja ugovora, što ne može biti jedan od opravdanih slučajeva koji su propisani kao iznimka.

Nadalje, u odnosu na točku 4.2.2. dokumentacije o nabavi, kojom je naručitelj propisao da gospodarski subjekt u posljednje tri poslovne godine nije smio imati gubitak, ocjenjuje se da je naručitelj time propisao diskriminatoran uvjet, odnosno doveo u neravnopravan položaj gospodarske subjekte koji taj uvjet ne bi bili u mogućnosti ispuniti te tako ograničio tržišno nadmetanje. Prihvaća se navod žalitelja prema kojemu je diskriminatorno onemogućiti nadmetanje gospodarskom subjektu koji primjerice za 2014. godinu ima iskazan gubitak, zbog velikih investicija, a za poslovne 2015. i 2016. godine ima

ostvarenu dobit, a čija ponuda bi u slučaju ovako propisanog uvjeta ekonomske i financijske sposobnosti bila ocijenjena neprihvatljivom.

Slijedom svega navedenog, u pravu je žalitelj kada navodi da je naručitelj uvjete iz točaka 4.2.1. i 4.2.2. dokumentacije o nabavi propisao nezakonito te se žalbeni navod ocjenjuje osnovanim.

Postupajući po službenoj dužnosti temeljem članka 404. ZJN 2016, a u odnosu na osobito bitne povrede postupka javne nabave iz članka 404. stavka 2. tog Zakona, ovo tijelo nije utvrdilo osobito bitne povrede izvan granica žalbenih navoda.

U skladu s navedenim, a temeljem članka 425. stavka 1. točke 4. ZJN 2016, odlučeno je kao u točki 1. izreke ovog rješenja. Naručitelj će u nastavku postupka postupiti sukladno članku 419. stavku 4. ZJN 2016.

Žalitelj je postavio zahtjev za naknadu troškova žalbenog postupka u ukupnom iznosu od 28.343,75 kuna, koji se sastojе od plaćene naknade za pokretanje žalbenog postupka, u iznosu od 5.000,00 kuna, troška sastava žalbe po opunomoćeniku odvjetniku, u iznosu od 10.375,00 kuna, troška sastava podneska u iznosu od 8.300,00 kuna te iznosa PDV-a od 4.668,75 kuna za te dvije radnje po odvjetniku.

Prema članku 431. stavku 2. ZJN 2016 Državna komisija odlučuje o troškovima žalbenog postupka, određuje tko snosi troškove žalbenog postupka i njihov iznos te kome se i u kojem roku moraju platiti, dok prema stavku 3. tog članka stranka na čiju je štetu žalbeni postupak okončan dužna je protivnoj stranki nadoknaditi opravdane troškove koji su joj nastali sudjelovanjem u žalbenom postupku.

Prema odredbi članka 3. stavka 3. Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave, Državna komisija odlučuje o naknadi troškova žalbenog postupka i drugim zahtjevima koje su ovlaštene postaviti stranke u žalbenim postupcima. U tim postupcima vrijednost predmeta nije procjenjiva. Sukladno odgovarajućim odredbama Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika, a s obzirom na neprocjenjivost predmeta, žalitelju za sastav žalbe po opunomoćeniku odvjetniku pripada iznos od 500,00 kuna, uz pripadajuće uvećanje od 25%, odnosno iznos od 125,00 kuna te iznos od 156,25 kuna za PDV. Nadalje, žalitelj ima pravo na naknadu troškova na ime plaćene naknade za pokretanje žalbenog postupka u iznosu od 5.000,00 kuna. Vezano uz zahtjev za naknadom troškova za sastav podneska od 5. siječnja 2018. godine treba naglasiti da predmetno očitovanje ne sadrži činjenična i pravna razlaganja koja su bila od utjecaja za odlučivanje o žalbi, stoga trošak za sastav tog podneska uz pripadajući iznos PDV-a nije opravdan trošak u smislu odredbe članka 431. stavka 3. ZJN 2016. Stav ovog državnog tijela da očitovanje žalitelja na naručiteljev odgovor na žalbu, odnosno podnesak kojim dostavlja dokaze o uređenju žalbe, nije opravdan trošak, potvrđen je i pravomoćnim presudama upravnih sudova.

Slijedom navedenog, žalitelju na ime troškova žalbenog postupka pripada iznos od 5.781,25 kuna, dok se u preostalom dijelu njegov zahtjev odbija kao neosnovan, kako je i odlučeno u točki 2. izreke ovog rješenja.

Naručitelj je sukladno odredbi članka 425. stavka 6. ZJN 2016, obvezan postupiti sukladno izreci odluke Državne komisije najkasnije u roku od 30 dana od dostave izvršne odluke, pri čemu je vezan pravnim shvaćanjem i primjedbama Državne komisije.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovoga rješenja ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske u roku od 30 dana od isteka

osmog dana od dana javne objave rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave.

Stranke žalbenog postupka:

1. Came Adriatic d.o.o., Kastav, Žegoti 6/1
2. Rijeka plus d.o.o., Rijeka, Školjić 15